

УДК 37.013.78

Данільченко Д. С.

група 5221м, Національний університет кораблебудування імені адмірала
Макарова (Миколаїв), dimadanil@outlook.com

Трибулькевич К. Г.

д-р пед. наук, професор кафедри соціально-гуманітарних дисциплін,
Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
(Миколаїв), tribulkevich@gmail.com

ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ ЯК ЗАСІБ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ

У статті здійснено аналіз ролі педагогіки вищої школи, як засобу захисту населення України від інформаційного нападу та можливості розпалювання ненависті та дискримінації за статевими, національними чи релігійними ознаками.

Ключові слова: педагогіка, інформаційна безпека, захист, суверенітет, пропаганда.

The article analyzes the role of higher education pedagogy as a means of protecting the population of Ukraine from information attacks and the possibility of incitement to hatred and discrimination based on sexual, national or religious grounds.

Key words: pedagogy, information security, protection, sovereignty, propaganda.

Актуальність. Нині, в епоху інформаційних технологій, коли інформація стала не тільки цінним ресурсом для розвитку суспільства, але й засобом боротьби на комерційному та державному рівнях, питання захисту населення від шкідливої та недостовірної інформації стоїть особливо гостро. Для уникнення критичних ситуацій, є особливо необхідною доктрина інформаційного захисту населення, і в ній, на мою думку, одну із ключових ролей займатиме педагогіка вищої школи.

Мета роботи. Показати роль педагогіки вищої школи як засобу захисту населення України від інформаційного нападу, такого як деструктивна нав'язлива пропаганда шкідливих та ворожих для нього ідей та закликів до порушення суверенітету та територіальної цілісності України, розпалювання ненависті та дискримінації за статевими, національними чи релігійними ознаками.

У сучасному світі інформаційні технології розвинулися так, що проникли у всі сфери життя, й інформація, що за допомогою них поширюється, має величезний вплив на життя та безпеку цілих країн. Причому, відсутність засобів захисту населення від загроз ворожого використання цих технологій може нести фатальні наслідки, даний факт уже став очевидним, так як подібним методом скористалась країна-агресор Російська Федерація під час нападу на Україну у 2014 р. Тож потреба у доктрині інформаційного захисту вже не викликає сумнівів і я готовий запропонувати власний чорновий варіант плану таких заходів.

Система інформаційного захисту «Внутрішній цензор» включає:

1. Створення та викладання у середній та вищій школах окремої, спеціальної, обов'язкової навчальної дисципліни – «Інформаційний захист». З якої повинен бути обов'язковий державний іспит.

2. Створення спеціальної державної педагогічної комісії із прийому іспитів та присвоєння особам, що його склали, ряду обов'язків та прав громадянина, котрі нині присвоюються автоматично із досягненням повноліття.

3. Створення спеціального державного засобу масової інформації, впливати на котрий може виключно держава. Створення спеціальної служби розслідувань, котра буде займатися викриттям і публічним спростуванням недостовірної інформації та спостерігати і, у разі потреби, реабілітувати осіб, котрі потрапили під інформаційну атаку. Однак це відомство не буде займатися цензурою та блокуванням джерел шкідливої інформації, так як нині повне блокування інформації не є можливим.

4. Створення кримінального та адміністративного законодавства, котре буде регулювати інформаційні відносини в суспільстві та передбачатиме кару за інформаційні злочини.

Система «Внутрішній цензор» передбачає забезпечення інформаційного захисту громадянина шляхом просвітницької діяльності. Дана система працює за принципом: «проінформований – значить озброєний» і передбачає підготовку громадян до можливої інформаційної атаки. Захист населення буде забезпечено тим, що особа буде знати методи можливого інформаційного впливу на неї та зможе особисто відрізнити небезпечну і шкідливу інформацію від вигідної та корисної для неї. А контроль та забезпечення діяльності цієї системи лягає на державу. Той факт, що особа сама буде вирішувати якій інформації довіряти і є основою системи, це відображено у її назві. Основою захисту є підготовка людини до можливих інформаційних загроз у віці середньої та вищої школи, тому педагогіка відіграє у ньому ключову роль.

Дисципліна «інформаційний захист» повинна буди обов'язковою та викладатися у середній та вищій школах, вона має складатися із елементів таких наук як логіка, економіка, фізика, право, історія та психологія, а також із спеціально розробленої техніки інформаційної безпеки, вивчення цих наук окремо має бути зарахованим як частина даної дисципліни та оцінки по ним мають бути пов'язані. Наприклад, висока оцінка із психології має бути додатково оцінена на іспиті із інформаційного захисту, тоді як погане знання якоїсь із цих дисциплін має негативно відзначитися на оцінці із інформаційного захисту.

Роль кожної із цих наук вимагає додаткового пояснення. За допомогою логіки особа зможе відрізнити істинне висловлювання від неправдивого і спіймати пропагандиста чи афериста на протиріччі, за допомогою економіки можна визначити економічні наслідки впливу інформації на матеріальний стан конкретної особи чи регіону, або країни, що захистить людину від маніпуляції на основі матеріального стану, за допомогою основ фізики особа зможе визначити чи можливе використання якоїсь інформації на практиці (я зустрічав людину, котра вірила у те, що Чорне море вирито давніми українцями щоб митися і прати), за допомогою науки про права та закони можна визначити чи є інформація законною і чи не порушує її розповсюджувач права людини чи організації, знання історії не дозволить вести маніпуляцію за допомогою псевдоісторичних фактів та історичних міфів, знання психології дозволить зрозуміти чи не намагається розповсюджувач інформації маніпулювати слухачем за допомогою психологічних прийомів.

Варто зазначити один із основних принципів «Внутрішнього цензора»: особа котра не спромоглася здати іспит відповідній комісії не повинна займати державну посаду, служити в армії в офіцерському званні, працювати у ЗМІ та займатися освітньою діяльністю, бути кандидатом в президенти чи депутати взагалі всіх рівнів, бути правоохоронцем, прикордонником, дипломатом, розвідником чи суддею. Можливість отримання вище вказаних прав повинен визначати відповідний орган, створення якого вказано вище. Даний принцип, на мою думку є абсолютно необхідним, а його виконання є справою національної безпеки. Іспит можна здавати стільки завгодно раз, а скласти лише один, однак структура завдання і метод перевірки повинен виключати можливість вгадування правильних відповідей та уникнути появи корупційної складової.

Однак підтримка інформаційної безпеки тільки шляхом фільтрування даних самими споживачами інформації є неможливим. Відомо, що пропаганда поділяється на два типи: пряме маніпулювання та гра на емоціях, що включає створення міфів, не достовірних та не підтверджених фактів, котрі повинні впливати на емоційний стан людини (наприклад: міф про розп'ятого українськими військовими хлопчика чи небезпеку епідемії свинячого грипу), а також є пропаганда заснована на маніпуляції достовірними фактами, викривленні чи замовчування частини інформації із метою отримання вигоди (наприклад: повідомлення про те що поліцейський вбив людину, приховуючи факт збройного нападу та замах на життя служителя порядку).

Від першого типу пропаганди можна захиститися простим використанням основ вище вказаних наук. Від другого типу можна захиститися лише самотужки перевіривши факти, або за допомогою достовірного джерела інформації такого як виключно державне ЗМІ та офіційні служби України, для цього і передбачите його створення. Також було б краще аби державні служби України мали високий авторитет в суспільстві.

Закінчення війни з Росією не гарантує Україні інформаційної безпеки. Чим досконаліше будуть інформаційні технології тим більше війни, конфлікти і авантюри будуть переходити в інформаційну площину і тим більше будь-яке стабільне соціальне утворення потребуватиме інформаційного захисту, тож краще почати захищатися прямо зараз, в майбутньому інформаційні загрози та

напади ставатимуться тільки частіше. Тож потрібно слідкувати що ви читаєте, дивитесь чи слухаєте і постійно оцінювати настільки воно безпечне та вигідне для вас.

Список використаних джерел

1. Карнегі Д. Як подолати неспокій і почати жит. Пер. з англ. Київ: Компанія ОСМА, 2015. 272 с.
2. Никонов А. П. Управление выбором. Искусство стрижки народных масс. Москва: ЭНАС, 2008.
3. Никонов А. П. Верхом на бомбе. Судьба планеты Земля и ее обитателей. Москва: ЭНАС, 2008.